

UWOLNIENIE CEN ENERGII ELEKTRYCZNEJ

DLA ODBIORCÓW PRZEMYSŁOWYCH

założenia a praktyka i jej skutki.

Podstawy formalne

- *Ustawa Prawo Energetyczne;*
- *stanowiska Prezesów URE.*

Ustawa Prawo Energetyczne

Art. 4j.12.

Odbiorcy paliw gazowych lub energii mają prawo zakupu tych paliw lub energii od wybranego przez siebie sprzedawcy.

Stanowiska i komunikaty Prezesów URE

- Stanowisko Prezesa URE z dnia 28 czerwca 2001 r. w sprawie zwolnienia przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem i obrotem energią elektryczną z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia;
- Komunikat Prezesa URE z dnia 31 października 2007 r., w sprawie zwolnienia przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się obrotem energią elektryczną z obowiązku przedkładania taryf Prezesowi URE do zatwierdzenia i wydanych w jego następstwie indywidualnych decyzji zwalniających;
- Częściowe wstrzymanie wykonania ww. decyzji i czasowe utrzymanie obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia wobec odbiorców zakwalifikowanych do grup taryfowych G przez przedsiębiorstwa wykonujące zadania sprzedawcy z urzędu na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy zmieniającej oraz przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 9d ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy Prawo energetyczne;

Powołanie w dniu 15 lutego 2008 r. Przez Ministra Gospodarki grupy roboczej do opracowania aktów prawnych zapewniających **odbiorcom słabym ekonomicznie właściwy poziom ochrony na konkurencyjnym rynku energii elektrycznej**, a Prezesowi URE odpowiednią rolę i narzędzia **regulacyjne na takim rynku**, zgodnie z przedłożoną przez Prezesa URE Ministrowi Gospodarki *Mapą Drogową uwolnienia cen dla wszystkich odbiorców energii elektrycznej „W drodze ku prawom odbiorców i efektywnej konkurencji w sektorze energetycznym”*,

IGMN

HUPH

OPINIA PREZESA URE – w sprawie uwolnienia REE.

UWOLNIENIE RYNKU ENERGII ELEKTRYCZNEJ:

1. Dla odbiorców w gospodarstwach domowych powinno być poprzedzone wdrożeniem działań zapewniających bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej i ochronę odbiorców przed nadmiernym ryzykiem, w tym ryzykiem nieuzasadnionego wzrostu cen energii elektrycznej.
2. Wzmocnienie pozycji najsłabszego odbiorcy na rynku (*komunalnego*) poprzez:
 - ✓ zapewnienie mu realnej możliwości zmiany sprzedawcy, na co składa się w szczególności uproszczenie i ujednoczenie w skali kraju procedury zmiany sprzedawcy;
 - ✓ skrócenie jej do maksymalnie 30 dni;
 - ✓ umożliwienie rozliczania odbiorców, którzy zmieniają sprzedawcę, na podstawie jednego dokumentu;
 - ✓ dostęp do pełnej, rzetelnej informacji o warunkach funkcjonowania na uwolnionym rynku energii;
 - ✓ wprowadzenie rozwiązań zapewniających odbiorcom w gospodarstwach domowych ciągłość dostaw energii w sytuacjach nieprzewidzianych, poprzez tzw. sprzedaż awaryjną energii elektrycznej realizowaną przez sprzedawcę z urzędu;
 - ✓ wdrożenie rozwiązań systemowych chroniących tzw. odbiorców wrażliwych społecznie przed wstrzymaniem dostaw energii elektrycznej i przed „ubóstwem energetycznym”.

Rozwiązania takie powinny być skorelowane z funkcjonującymi programami pomocy społecznej.

Zdaniem FOEEi G konieczne jest równoległe:

- ✓ wprowadzanie zmian zasad działania rynku energii elektrycznej, **wzrost płynności obrotu energią na rynku hurtowym i detalicznym oraz obiektywizacja wyceny energii elektrycznej;**
- ✓ wprowadzenie niezależności instytucjonalnej, personalnej i finansowej Prezesa URE oraz wzmocnienie możliwości jego oddziaływania na kształt relacji rynkowych.

CECHY POLSKIEGO RYNKU ENERGII ELEKTRYCZNEJ.

Parametr	Rynek energii elektrycznej
1	2
Cena.	Cenę energii elektrycznej dyktują przedsiębiorstwa energetyczne, w szczególności PGE.
Zróżnicowanie cen dla kupujących	Cena energii elektrycznej jest zróżnicowana nie tylko w grupach odbiorców, ale i na rynku hurtowym.
Mechanizm ustalania ceny.	Podmiotom uczestniczącym w rynku energii nie są zaznane mechanizmy ustalania cen.
Zależność cen od kosztów produkcji.	Koszty produkcji, w szczególności budowy nowych źródeł, decydują o cenach.
Obszar rynku	Rynek zamknięty o niskich zdolnościach przesyłowych na połączeniach transgranicznych.
Podmioty uprzywilejowane.	Polskie skonsolidowane grupy energetyczne, w szczególności PGE.
Podmioty dominujące na rynku.	Polskie skonsolidowane grupy energetyczne, w szczególności PGE.
Regulacja.	Rynek w części regulowany przez Prezesa URE który usiłuje równoważyć siłę rynkową przedsiębiorstw energetycznych i interesy odbiorców energii.
Administracyjny nadzór właścicielski.	Nadzór Ministra Skarbu Państwa nad większością przedsiębiorstw energetycznych.
Wpływy polityczne.	Rynek podatny na wpływy poprzez nadzór właścicielski, naciski polityczne jak i obsadzanie stanowisk w/g politycznego klucza.

FINANSOWANIE PRZEDSIĘBIORSTW SEKTORA ENERGETYCZNEGO.

PSE Operator SA: taryfa zatwierdzana przez Prezesa URE.

OSD: taryfa zatwierdzana przez Prezesa URE.

WYTWÓRCY

Elektrownie systemowe niezależne: sprzedaż energii elektrycznej na zasadach rynkowych i świadczenie usług systemowych;

Elektrownie systemowe w strukturach skonsolidowanych: sprzedaż energii elektrycznej **po cenach transferowych** i świadczenie usług systemowych;

PRZEDSIĘBIORSTWA OBROTU

Sprzedawcy z Urzędu: taryfy zatwierdzane przez zarządy i Prezesa URE;

TGE i IPOEE: marża na obrocie a w przypadku TGE obrót prawami majątkowymi;

Spółki Obrotu tworzone przez elektrownie niezależne: marża na obrocie ustalana przez właściciela;

Spółki Obrotu hurtowego i detalicznego w strukturach skonsolidowanych: marża na obrocie kreowana przez Zarząd Koncernu Energetycznego poprzez ustalanie cen transferowych;

Spółki Obrotu niezależne: marża na obrocie.

KTO USTALA WYSOKOŚĆ KOSZTÓW PONOSZONYCH PRZEZ ODBIORCÓW ENERGII ?

KOSZTY BILANSOWANIA KSE, ŚWIADCZENIA RUS, LIKWIDOWANIA OGRANICZEŃ ORAZ ZAPEWNIENIA NIEZBĘDNYCH REZERW PRZY WYŁĄCZENIU OSP I URE Z MECHANIZMU STANOWIENIA CEN I STAWEK OPLAT USTALĄ ARBITRALNIE WYTWÓRCY.

KOSZTY PRZESYŁU I DYSTRYBUCJI W NIEWIELKIM STOPNIU WERYFIKUJE PREZES URE ZATWIERDZAJĄC TARYFY DLA ENERGII ELEKTRYCZNEJ.

KOSZTY WYTWARZANIA NA POTRZEBY ODBIORCÓW ORAZ KOSZTY OBROTU ZAWARTE SĄ W CENIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ DYKTOWANEJ PRZEZ ENERGETYKÓW (za wyjątkiem grupy taryfowej „G”).

KOSZTY OSIEROCONE POKRYWANE OPLATĄ PRZEJŚCIOWĄ WYLICZANĄ PRZEZ URE W OPARCIU O WYNIK FINANSOWY WYTWÓRCY KREOWANY PRZEZ ZARZĄDY PRZEDSIĘBIORSTW ENERGETYCZNYCH (ceny transferowe).

Struktura sektora energetycznego

– strategia dla energetyki MSP.

Michał Krupiński, wiceminister skarbu państwa w rządzie Jarosława Kaczyńskiego odpowiedzialny za przygotowanie strategii nadzoru właścicielskiego i nadzór w sektorze elektroenergetycznym.

Utworzenie czterech skonsolidowanych grup elektroenergetycznych nie doprowadziło do ograniczenia konkurencji i wzrostu cen energii elektrycznej.

Założenie, że cena energii wzrosła w wyniku utworzenia grup energetycznych, oznacza, że ceny zostały ustalone przez przedstawicieli 4 grup. Jeśli by tak było, to należałoby powiadomić URE i prawdopodobnie prokuraturę.

Konsolidacja pionowa była konieczna. Proszę sobie wyobrazić jak wyglądałby dzisiaj sektor energetyczny, gdyby nie wszystkie zmiany, które przeprowadził rząd premiera Kaczyńskiego! Mielibyśmy kilkadziesiąt funkcjonujących podmiotów, związanych kontraktami długoterminowymi, brak pełnego wydzielenia OSP.

Gdyby nie konsolidacja, być może żadna spółka nie byłaby w stanie sfinansować inwestycji, w szczególności w budowę nowych mocy.

Przygotowując program mieliśmy opinię UOKiK, że jego realizacja nie zaburzy konkurencji. Program konsultowaliśmy również z komisarz Neelie Kroes. W Polsce istnieje dość dobra, w porównaniu z innymi krajami Europy, struktura rynku energii: funkcjonuje tu 8-10 dużych wytwórców, a OSP został wydzielony w najlepszy możliwy sposób, zgodnie z dyrektywami unijnymi.

CEL PROGRAMU KONSOLIDACJI W ENERGETYCE.

*... pojedyncze firmy miały problemem z pozyskiwaniem finansowania na inwestycje. Wzmocnienie ich sprawi, że możliwości te wzrosną, poprawi się ich pozycja kredytowa. Dzięki temu **nowe przedsiębiorstwa będą mogły pozyskać środki na poprawę zdolności przesyłowych, wytwórczych, czy też na eksploatację nowych złóż węgla.** Konsolidacja, a następnie prywatyzacja poprzez giełdę, pozwoli **zapewnić firmom z tego sektora zrównoważony rozwój oraz wzrost ich konkurencyjności.***

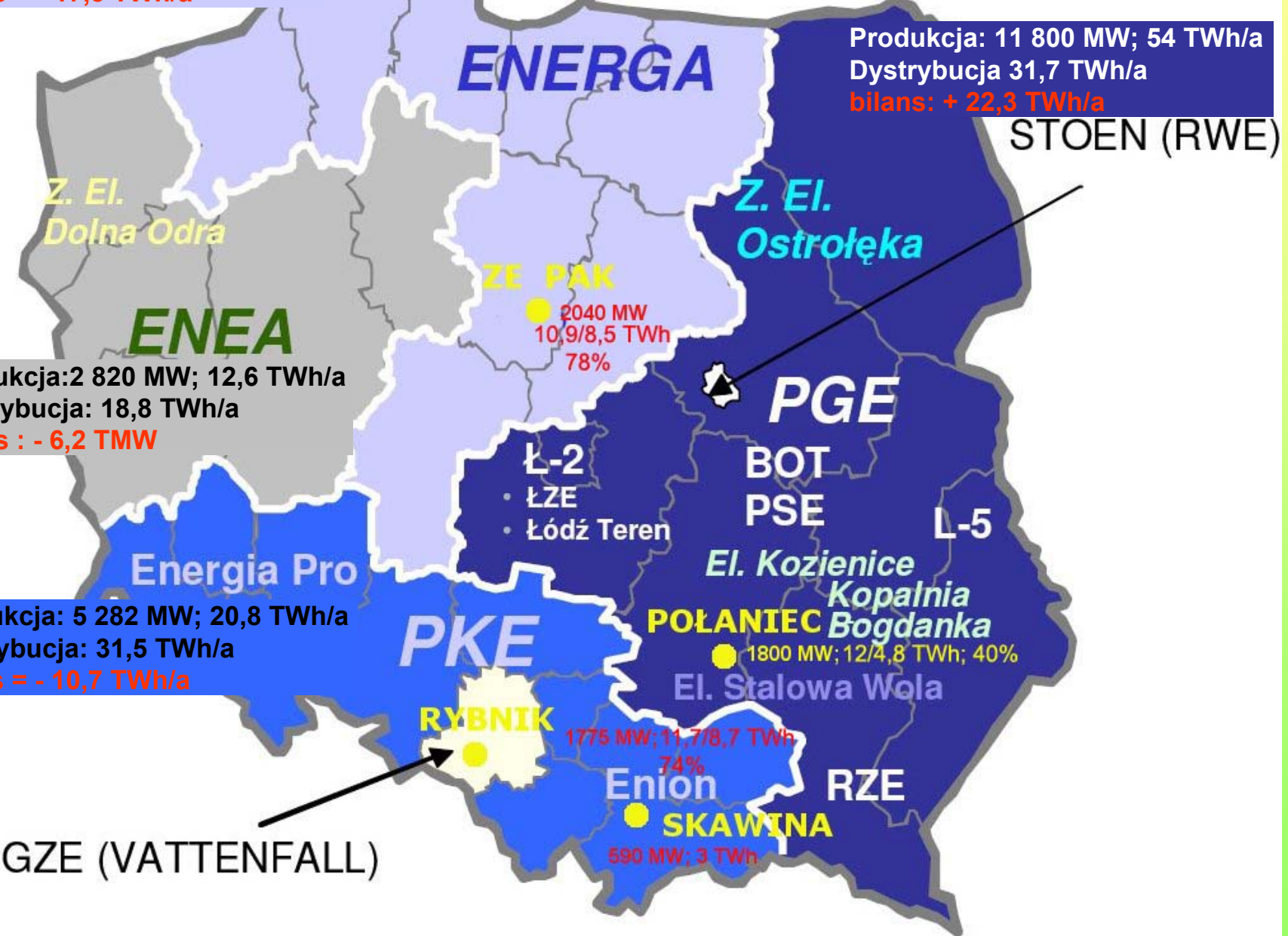
ZAPEWNIENIE KONKURENCJI.

***Ustawa rozwiązująca KDT-y wprowadzi więcej rynku.** Większe znaczenie dla rozwoju konkurencyjnej na rynku i tego, jak będą kształtowały się ceny, będzie miało wydzielenie operatorów sieci dystrybucyjnej (OSD), rozdzielenie sprzedaży od dystrybucji energii oraz wprowadzenie zasady TPA.*

KONSOLIDACJA PIONOWA – nieuczciwy podział.

Produkcja: 741 MW; 3 TWh/a
Dystrybucja 20,3 TWh/a
bilans = - 17,3 TWh/a

Niedobór: - 11,9 TWh

Podaż wytwórców niezależnych: 38/25 TWh

Dla rynku ??? : 26,1/13,1 TWh

KONSOLIDACJA PIONOWA – skutki dla obrotu energią elektryczną.

Energa-Obrót SA sprzedaż detaliczna energii elektrycznej odbiorcom indywidualnym i biznesowym na terenie Polski w ilości 18 TWh/rok (2,5 mln gospodarstw domowych i 300 tys. firm). Roczne przychody - 6 mld. zł.

ELNORD SA hurtowy obrót energią elektryczną w Polsce (7 084 GWh/rok), i za granicą (618 GWh/rok). Roczne przychody - 1 mld. zł.

ENEA S.A. sprzedaż energii elektrycznej odbiorcom indywidualnym i biznesowym na terenie Polski w ilości 17 TWh/rok (2,3 mln klientów).

Zysk w segmentach działalności energetycznej:

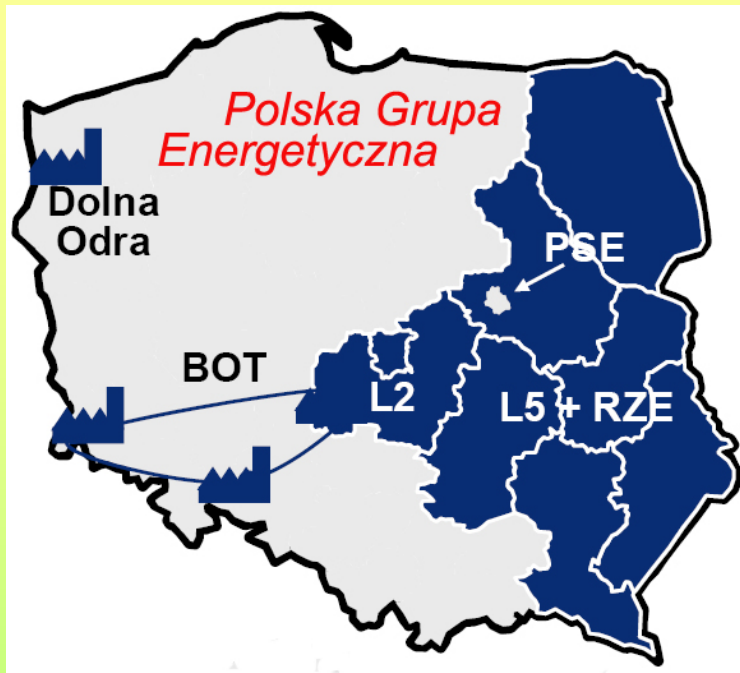
W 2007 r

- ✓ w wytwarzaniu 17 %;
- ✓ w dystrybucji 34,9 %;
- ✓ w obrocie **33.8 %** (34,3/73,6 [mln.zł.] zysk operacyjny / bez kosztów zarządu).

W I półroczu 2008 r:

- ✓ w wytwarzaniu 28,3 %;
- ✓ w dystrybucji 55,3 %;
- ✓ w obrocie **18.6 %** (35,6/49,6 [mln.zł.] zysk operacyjny / bez kosztów zarządu).

KONSOLIDACJA PIONOWA – skutki dla obrotu energią elektryczną c.d.

PGE ELECTRA S.A. jest spółką zarządzającą i koordynującą obszar obrotu hurtowego Grupy PGE. Prowadzi obrót energią elektryczną oraz produktami powiązаныmi w ramach Grupy jak również z podmiotami zewnętrznymi.

Sprzedaż detaliczna energii elektrycznej realizowana przez **terytorialne spółki sprzedaży** odbiorcom indywidualnym i biznesowym na terenie Polski w ilości 30 TWh/rok z czego 27 TWh odbiorcom indywidualnym i 3 TWh odbiorcom biznesowym (5 mln odbiorców - 25% udział w polskim rynku energii).

PGE Polska Energia S.A., PGE-Electra S.A. oraz BOT Górnictwo i Energetyka S.A. – o udziałach 35%, 22% i 14%.

Spółka **Tauron Polska Energia** od stycznia 2009 r będzie kompleksowo obsługiwała obrót hurtowy w grupie.

Enion Energia Sp. z o.o. sprzedaż detaliczna energii elektrycznej odbiorcom indywidualnym i biznesowym na terenie Polski w ilości 19 TWh/rok (2,3 mln odbiorców - 16% udział w polskim rynku energii).

EnergiaPro Gigawat Sp. z o.o. sprzedaż detaliczna energii elektrycznej odbiorcom indywidualnym i biznesowym na terenie Polski w ilości 9 TWh/rok (2,3 mln odbiorców - 16% udział w polskim rynku energii).

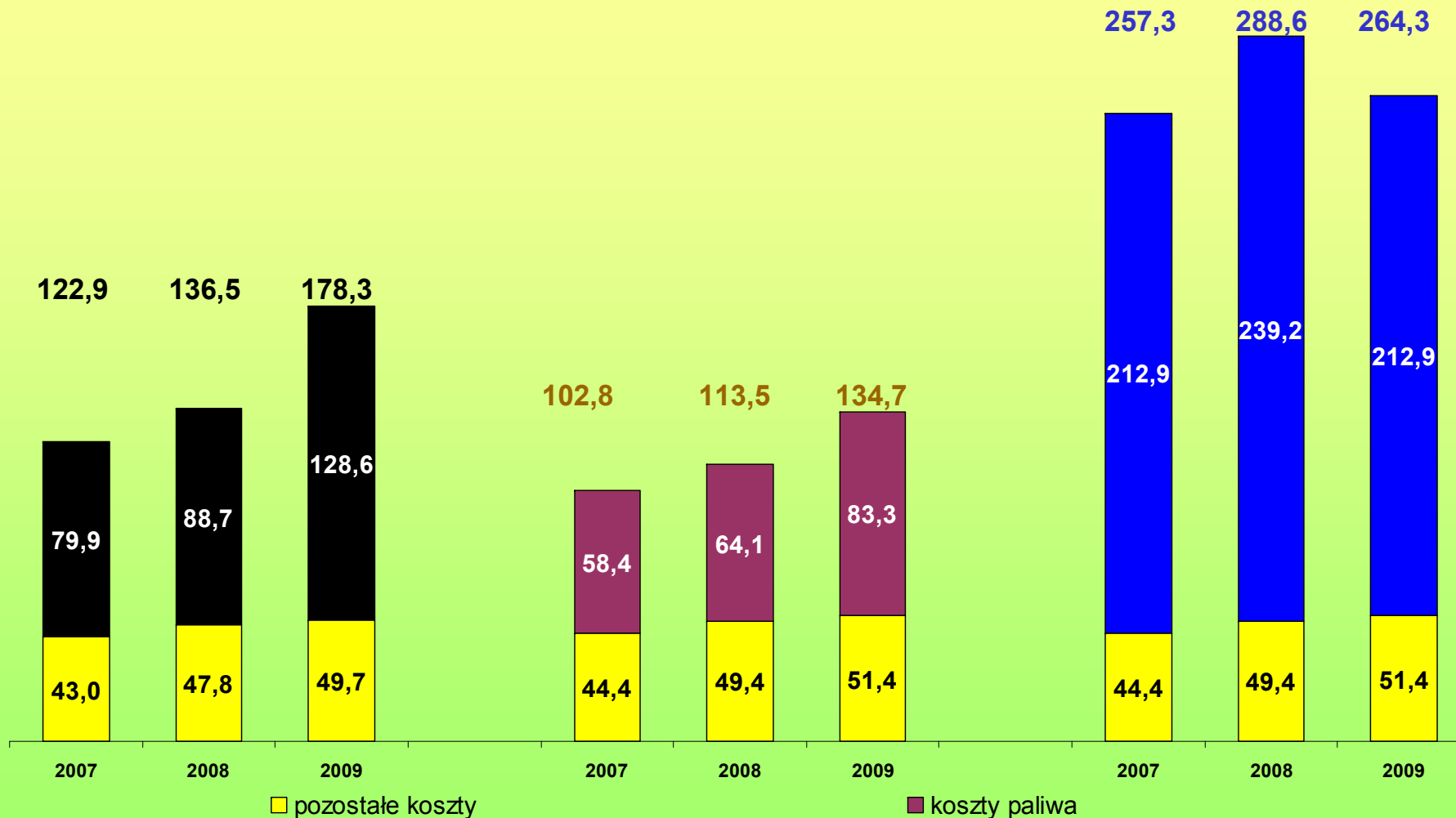
Polska Energia PKH; obrotem zajmuje się również główny producent, czyli **Południowy Koncern Energetyczny (PKE)**.

Kształtowanie cen energii elektrycznej

- strategia sektora.

ŚREDNI KOSZT WYTWORZENIA 1 MWh ENERGII ELEKTRYCZNEJ w KSE.

Koszty produkcji energii elektrycznej - węgiel kamienny, brunatny i gaz [zł/MWh]

Produkcja i koszt produkcji	Elektrownie	na węglu kamiennym	na węglu brunatnym	gazowe	Σ
	GWh	93 133	51 142	3 908	148 183
	zł/MWh	178,3	134,7	264,3	165,5

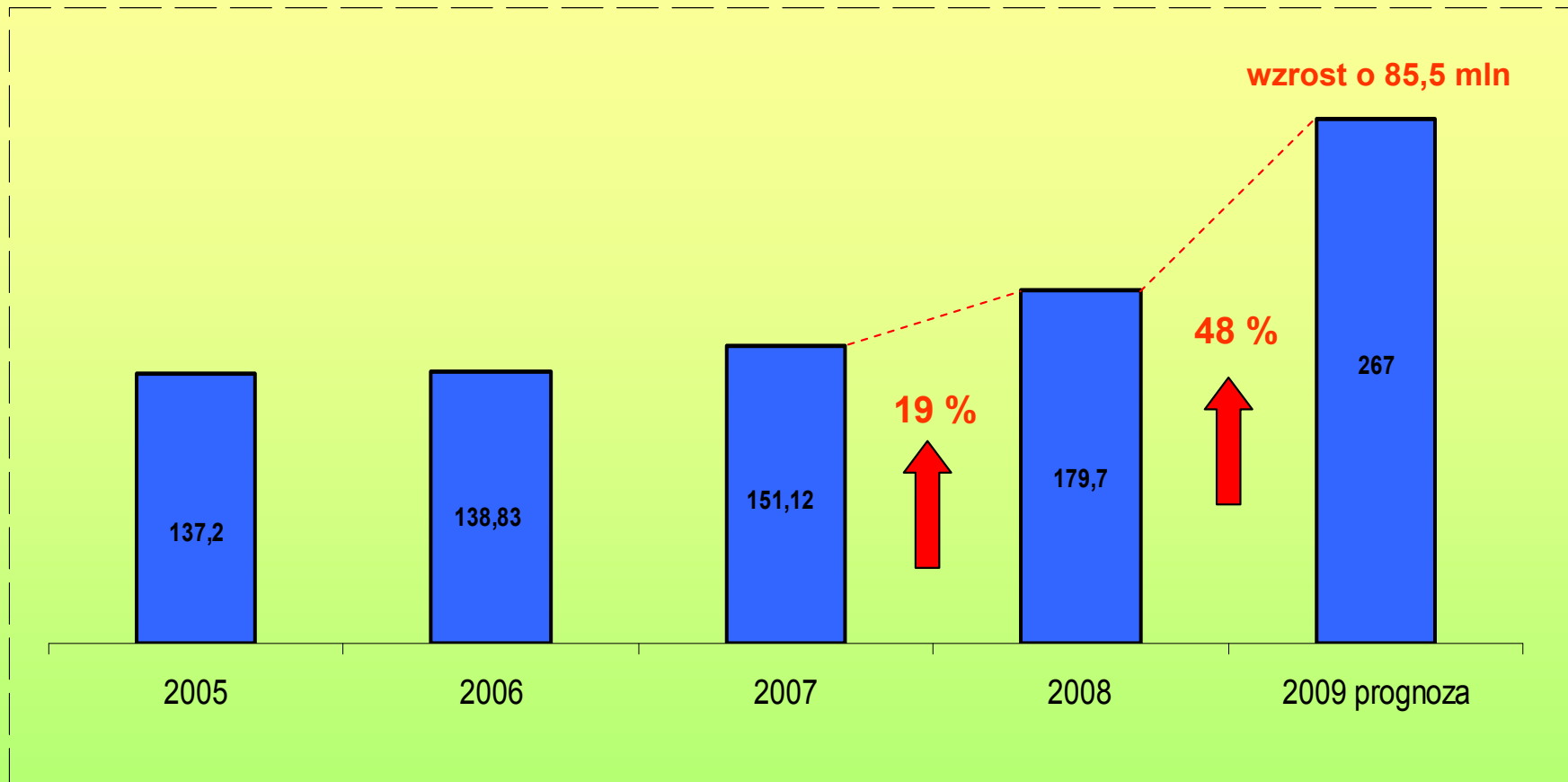

CENY ENERGII ELEKTRYCZNEJ W HUCIE ALUMINIUM „KONIN” 2005-2009

IGMN

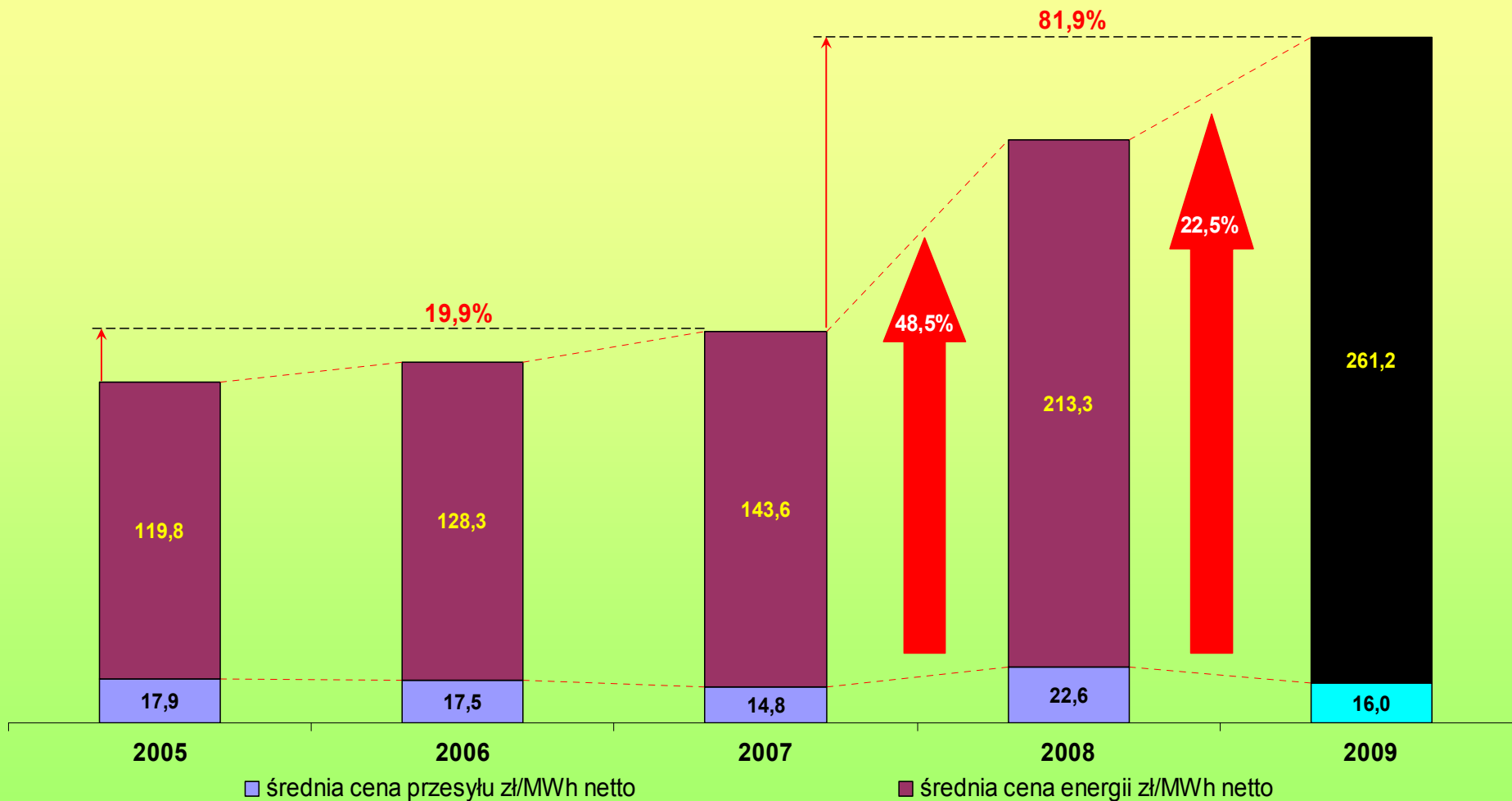
HUPH

Od 01.01.2009 r nastąpiło drastyczne zmniejszenie zużycia energii elektrycznej w hucie aluminium Konin spowodowane wyłączeniem działu elektrolizy. Tym samym HAK z potentata który zużywał rocznie 1 TWh energii elektrycznej stała się drobnym odbiorcą przemysłowym pobierającym rocznie kilkanaście GWh energii elektrycznej na potrzeby jedynie przetwórstwa aluminium.

CENY ENERGII ELEKTRYCZNEJ W HUCIE ŁAZISKA 2005-2009

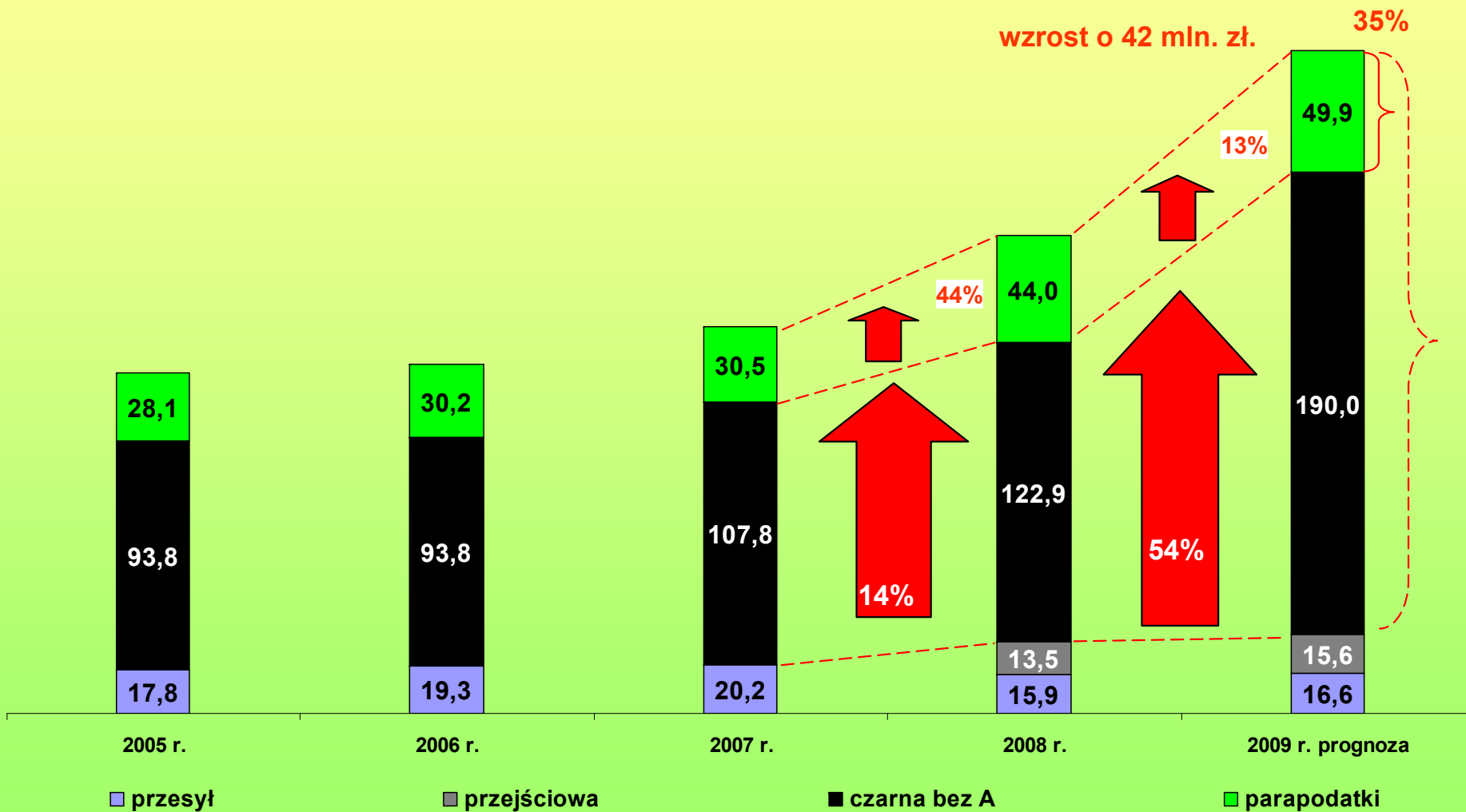
Wzrost cen energii elektrycznej dla Huty Łaziska w zł/MWh.

W pierwszym kwartale 2009 r nie pracował również kolejny duży energochłonny odbiorca energii elektrycznej, producent żelazostopów – huta Łaziska. Podobnie jak HAK huta Łaziska zużywała rocznie 1 TWh energii elektrycznej.

WZROST CEN ENERGII ELEKTRYCZNEJ W ZGH "BOLESŁAW" - lata 2005 do 2009.

CENY [zł/MWh]: przesyłu, energii czarnej, podatków - płacone przez ZGH "Bolesław w latach 2008 - 2009

Ceny energii czarnej nie zawierają akcyzy. Jest ona ujęta w cenie podatków od energii.

IGMN

HUPH

KBN

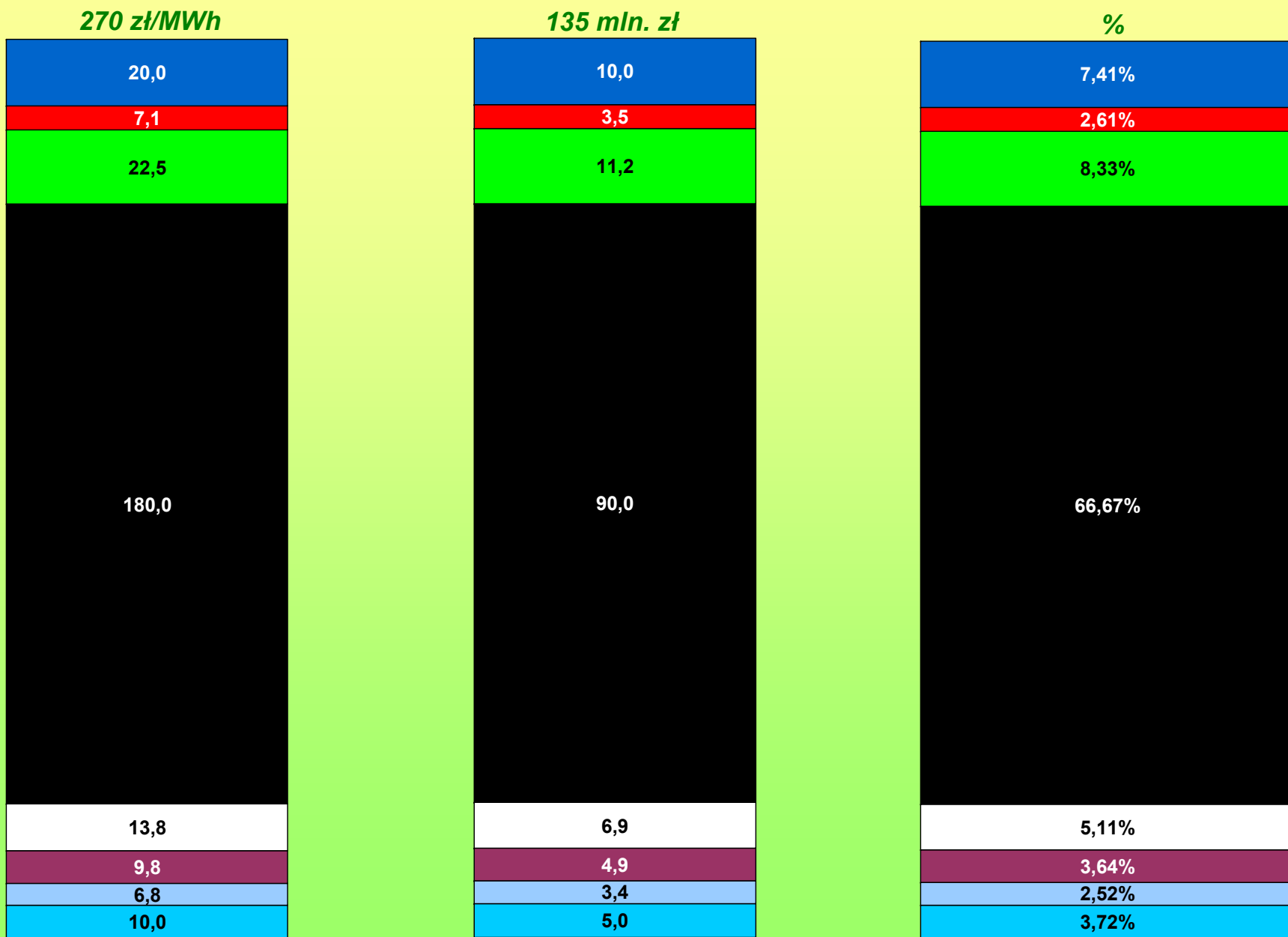
SPP

ZPCBiS

GIPH

SKŁADNIKI KOSZTOWE ENERGII ELEKTRYCZNEJ – duży odbiorca przemysłowy, 2009 r.

- przesył, opł. stała
- przesył, opł. zmienna
- opłata jakościowa
- opłata przejściowa
- energia czarna
- en. odnawialna
- kogeneracja
- akcyza

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ